Minister
Finansów i Gospodarki

Warszawa, 30 marca 2026 roku

Sprawa:	Oświadczenie senatora Wadima Tyszkiewicza z 27 lutego 2026 r.
Znak sprawy:	DWR1.054.9.2026
Kontakt:	Kancelaria MF
tel.:	+48 22 694 55 55
e-mail:	kancelaria@mf.gov.pl

Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Wadima Tyszkiewicza dnia 27 lutego 2026 r. w sprawie skutków finansowych nowelizacji Kodeksu pracy rozszerzającej katalog okresów wliczanych do stażu pracy, przedstawiam następujące informacje.

Skutki finansowe wspomnianej wyżej nowelizacji przepisów Kodeksu pracy, w odniesieniu do sektora finansów publicznych w latach 2026–2028, zostały przedstawione w pkt 6 Oceny Skutków Regulacji (OSR) przygotowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do przedmiotowego rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr: 1426)[1].

Zwiększone koszty wynagrodzeń w budżetach dysponentów poszczególnych części budżetu państwa nie mogą stanowić same w sobie przesłanki do nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2026. Należy bowiem mieć na uwadze, że - stosownie do informacji zawartych w pkt 6 OSR – środki na przedmiotowy cel w roku 2026 powinny zostać zabezpieczone przez dysponentów poszczególnych części budżetowych w limitach wydatków na wynagrodzenia,

Projekt nowelizacji Kodeksu pracy w ww. zakresie był również przedmiotem uzgodnień międzyresortowych. Podczas tego procesu nie zostały zgłoszone potrzeby ani przedstawione szczegółowe informacje o oszacowanych skutkach finansowych związanych z wejściem przepisów projektowanej ustawy. Również w OSR nie zawarto szczegółowych danych liczbowych, w tym w podziale na poszczególnych dysponentów.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że w odniesieniu do pracowników państwowej sfery budżetowej, zasady kształtowania ich wynagrodzeń określa ustawa o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw[2]. W świetle przepisów art. 6 ust. 1 tej ustawy, podstawę do określenia wynagrodzeń w roku budżetowym dla pracowników, o których mowa w

[1] https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?nr=1426
[2] Ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1356).

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

art. 5 pkt 1 lit. a i d oraz pkt 2 ww. ustawy, stanowią wynagrodzenia z roku poprzedniego, zwaloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym w ustawie budżetowej, oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów.

W ramach ogólnej, planowanej na dany rok kwoty funduszu wynagrodzeń planowane są również środki na nagrody jubileuszowe oraz dodatki stażowe.

Ponadto, warto wskazać, że w trakcie roku budżetowego, w jednostkach powstają oszczędności w kwotach wydatków na wynagrodzenia (np. z tytułu osób przebywających na zwolnieniach lekarskich czy w ramach środków zaplanowanych na dodatkowe wynagrodzenie roczne). Zaplanowanym funduszem wynagrodzeń zarządzają odpowiednio kierownicy poszczególnych jednostek, którzy zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych[3], są odpowiedzialni za całość gospodarki finansowej, w tym za politykę kadrowo-płacową.

Dodatkowo, w przypadku „małych" jednostek, gdzie ograniczone są możliwości wygospodarowania dodatkowych środków na wypłaty należnych pracownikom świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z uwagi na ich zmienny charakter, rotację pracowników, czy też związane z przejściem na emeryturę pracowników - ustawodawca określił możliwość ich dodatkowego wsparcia z rezerwy celowej, tj. dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób (art. 10 pkt 2 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw).

Również w części 85 - Budżety wojewodów, dział 758 - Różne rozliczenia (zał. 6 do ustawy budżetowej na dany rok: „Wyszczególnienie ogółem"), uwzględniane są dodatkowe kwoty - zgodnie z art. 140 ust. 5 ustawy o finansach publicznych - na wynagrodzenia z tytułu odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy. Powyższe rozwiązanie stanowi także istotne wsparcie jednostek podległych wojewodom w płatności trudnych do zaplanowania należności pracownikom.

Jednocześnie zgodnie z art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, dysponenci części budżetowych mogą dokonywać przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, (...), w ramach danej części i działu budżetu państwa, przy czym przeniesienia wydatków nie mogą zwiększać planowanych wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy, o ile odrębne ustawy nie stanowią inaczej.

Odnosząc się z kolei do podniesionej w Oświadczeniu kwestii analiz dotyczących wpływu zmian na budżety jednostek samorządu terytorialnego (JST) oraz ich zdolności do realizacji zadań własnych, warto wskazać na nowy system ustalania dochodów, jaki wprowadziła ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego[4]. Zamiast obecnych części subwencji ogólnej, wprowadzono pojęcie potrzeb finansowych JST, które to potrzeby będą podlegać finansowaniu zwiększonymi dochodami z tytułu podatków PIT i CIT, a w przypadku, gdy będą one niewystarczające - subwencją ogólną z budżetu państwa. Potrzeby finansowe są zatem elementem kalkulacyjnym do ustalenia subwencji ogólnej z budżetu państwa. Docelowo subwencja ogólna dla JST będzie zależeć od przyrostu potrzeb finansowych (w tym oświatowych). Od 2026 r. będzie stosowana tzw. metoda przyrostowa, w świetle której przyrost potrzeb finansowych danej JST będzie

[3] Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.).

[4] Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572)

porównywany z przyrostem zwiększonej części dochodów podatkowych z PIT i CIT, a jeśli przyrost potrzeb finansowych będzie wyższy niż przyrost zwiększonych dochodów, to taki samorząd otrzyma subwencję, nawet jeżeli jego potrzeby finansowe są nominalnie niższe niż kwota zwiększenia dochodów.

Mimo dodatkowych obciążeń budżetu państwa (wydatki na obronność państwa) i ograniczeń związanych z wypełnianiem zasad określanych w nałożonej procedurze nadmiernego deficytu, a w konsekwencji koniecznością przestrzegania reguł fiskalnych, w tym stabilizującej reguły wydatkowej, o której mowa w ustawie o finansach publicznych - Rząd podjął działania zmierzające do wzmocnienia jednostek samorządu terytorialnego nowymi rozwiązaniami w zakresie ich dochodów. Skutki nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wyniosły w 2025 r. 24,8 mld zł, w znaczącej mierze wynikających z zwiększenia poziomu środków przeznaczanych na oświatę (w postaci zwiększonego poziomu potrzeb oświatowych). W efekcie tej reformy, jednostki samorządu terytorialnego otrzymają większe dochody z tytułu udziałów w podatkach PIT i CIT, a dochody własne samorządów z tego tytułu będą w istotnym stopniu niezależne od wprowadzanych zmian systemowych w podatkach dochodowych.

Do wyliczenia dochodów JST z tytułu udziału w podatku PIT wykorzystywane są najbardziej aktualne dostępne dane z zeznań podatkowych, tj. za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata. Jednakże nowością jest to, że wielkości te są waloryzowane w oparciu o dwa wskaźniki: dynamikę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i dynamikę zatrudnienia w gospodarce narodowej. Mechanizm waloryzacyjny zapewnia urealnienie danych o dochodach podatników.

Ustalanie dochodów JST z tytułu PIT w oparciu o zwaloryzowane dochody podatników przyczynia się do bezpośredniego (i większego niż w poprzednim systemie) przełożenia skutków podwyżek wynagrodzeń na dochody JST. Dochody podatników PIT rosną wskutek podwyżek wynagrodzeń, często motywowanych inflacją oraz wzrostem płacy minimalnej. Wzrost ten w nowym systemie skutkuje wyższymi dochodami JST z tytułu udziału w PIT. Widocznym efektem reformy dochodów jest przede wszystkim radykalne zwiększenie poziomu dochodów JST z tytułu udziału w PIT. W przypadku JST ogółem oznacza to ponad dwukrotny wzrost dochodów z tego tytułu. W nowym systemie PIT stał się głównym źródłem finansowania zadań samorządu terytorialnego. Dominująca część wpływów z PIT (ponad 85% w 2026 r.) trafia bezpośrednio do budżetów JST, finansując lokalne inwestycje i usługi.

Niezależnie od przedstawionych wyżej informacji, w opinii Ministerstwa Finansów, stanowisko w zakresie skutków wprowadzenia nowelizacji Kodeksu pracy rozszerzającej katalog okresów wliczanych do stażu pracy (w tym również całościowych skutków finansowych zmiany ustawy), powinno przedstawić Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jako projektodawca przedmiotowej nowelizacji.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jurand Drop
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów